

Ramunda MISIŪNIENĖ

Jau niekas nebeprisikels išnykusių Žemaitkiemio apylinkės kaimų ir vienkaimių, kurių pavadinimus dar taria senolių lūpos: Aukštakalniai, Ežerai, Liepos, Morkiškis, Paliepė, Pabiržė, Šinkamiškė, Vikšviriai, Vidiškiai, Šemetiškiai, Pusvaškiai, Linksmakalnis. Sparčiai nyksta ir kiti, mažieji žmonių gyvenimo židiniai: Avižieniai, Balaganas, Berzgainiai, Dobilynė, Eimantiškis, Kretiškiai, Kopūstėliai, Kliepšiai, Kunigiškiai, Pagiriai, Pakirė, Smiltynė, Trakiniai, Užubaliai. Belieka užrašyti vienokias ar kitokias jų istorijas.

Avižienių kaimas anksčiau vadinamas Trideliais. Iš kur kilęs šis pavadinimas, niekas negali pasakyti, mat senieji kaimo gyventojai jau išmirę, o iš jaunesnių niekas nežino. Žmonės ne itin gailėjo senojo pavadinimo, jis nebuvo labai gražus. Jokių legendų ar pasakojimų, susijusių su kaimo pavadinimu, taip pat niekas nepamena.

Dar senais laikais kaimas priklausė Žemaitkiemio parapijai, kur nuo senų laikų buvo bažnyčia. Mirusiųosius laidojo Žemaitkiemio arba Valų kapinėse.

Avižieniai yra prie trijų rajonų ribos. Ukmergės rajono kaimelis ribojasi su Anykščių ir Molėtų rajonais. Artimiausias miestelis – Žemaitkiemis. Aplink yra Valų, Traupio, Pažulės, Kliepšių kaimai, Morkiško vienkaimis. Rytuose Avižieniai ribojasi su Valų kaimu. Vienoje pusėje ši riba eina mišku, kuris anksčiau priklausė turtingesniems kaimo gyventojams. Jis buvo išdalintas sklypais. Vadinamas Epušotu, nes jame daugiausia augo drebulės. Kolūkių laikais daug miško buvo iškirsta, numelioruota, padaryti dirbami laukai, kurie tęsiasi iki pat Traupio kaimo. Ten dabar stovi vienintelė sodyba. Prie jos yra raistas, vadinamas sodybos šeiminingo vardu – Kiškio raistu. Vasarą čia būna nemažai gamtos gėrybių. Gyventojai gali pasirinkti mėlynų, girtuoklių, aviečių, rudenio spanguolių, taip pat ir pagrybauti. Raistas siekia nedidelį miškelį, kuris prieina prie pat kaimo. Jis vadinamas „Varžgalio krūmu“, pagal savininko pavardę. Šičia taip pat apstu uogų ir grybų. Miškelis ribojasi su Martonių kaimu. Toliau eina ganyklos ir pievos iki pat Antalausio kaimo. Už jo – Pažulės kaimelis, iš kurio likusi tik viena sodyba. Dar toliau – Morkiško vienkaimis. O tada riba eina Plaštakos upeliu. Jis visai mažutis, nors kaimo gyvavimo laikais dar buvo vandeningas ir švarus, jame veisėsi nemažai žuvies. Dabar upeliukas baigia išsekti, susiaurėjusi vaga netruks užaugti ajerais, nendrėmis ir kitokiais vandens augalais. Žuvis taip pat baigia iš-

Šiandien Lietuvių kalbos dienų sostinės puslapyje – Ukmergės rajono savivaldybės Vlado Šlaito viešosios bibliotekos Žemaitkiemio kaimo padalinio bibliotekininkės Ramundos Misiūnienės straipsnis „Avižienių kaimo istorija“, spausdintas Deltuvos kultūros almanache „Eskizai“.

R. Misiūnienė už savo krašto istorijos puoselėjimą, sklaidą bei aktyvią kraštotyrinę veiklą buvo pripažinta geriausia 2018 metų Vilniaus regiono bibliotekininke. Ji rengia parodas, leidinius apie Žemaitkiemio miestelio istoriją, gyvenimą, šio krašto žmones. Bibliotekininkė, dirbdama kraštotyrinį darbą, miestelio istorija geba sudominti ir vietinius gyventojus, ir miestelio svečius.

Avižienių kaimo istorija

Už savo krašto istorijos puoselėjimą R. Misiūnienė buvo pripažinta geriausia 2018 metų Vilniaus regiono bibliotekininke.

nykti. Daug kur vaga užversta bebrų nugrauztais medžiais, pilna jų užtvankų. Plaštakos upelis įteka į Siesarties upę, bet Avižienių ji jau nesiekia. Upeliukas skiria Aviženius nuo Plaštakos ir Kliepšių kaimų.

Kadaise Avižienių kaimą sudarė penkiolika sodybų, kurios buvo išsidėsčiusios abipus pagrindinės kaimo gatvės, vadinamos ulyčia. Kaimui priklausė ir aplink išsidėstę vienkaimiai. Iš viso kaime gyveno apie dvidešimt šeimų. Nebuvo dominuojančių pavardžių, dauguma jų skirtingos. Tai Varžgaliai, Skapai, Slavinskai, Šimėnai ir kt. Kaimo gyventojai niekuo nesiskyrė nuo kitų kaimų žmonių. Gyveno kaip visi, augino gyvulius, dirbo žemę, kalbėjo lygiai taip, kaip ir gretimuose kaimuose. Visi lietuviai, kitų tautybių nebuvo, išskyrus karo metus. Tada buvo keletas karo belaisvių rusų, kurie dirbo pas vietinius gyventojus už maistą. Po karo jie išvyko. Kaimo gyventojų Šimulionių namuose buvo įsteigta pradinė mokykla. 1953–1955 metais joje mokytojavo mokytoja E. Jūraitė, 1955–1957 m. – mokytojas A. Pociūnas, 1957–1959 m. – mokytojas A. Gribulis, 1959–1962 m. – mokytoja O. Gribulienė. Mokykla veikė iki 1965 m. Neišaugino Avižieniai nei garsių žmonių, poetų ar rašytojų. Vieno kaimo gyventojų sūnus yra baigęs medicinos institutą ir dirba gydytoju. Pagrindiniai laikraščiai, kuriuos čia skaitydavo, buvo „Valstiečių laikraštis“ ir „Gimtoji žemė“. Dar kai kurie prenumeruodavo keletą žurnalų – „Tarybinę moterį“, „Švyturį“, „Šluotą“.

Gyventojai daugiausia užsiimdavo gyvulininkyste, sodindavo bulves, sėdavo javus, augindavo daržoves.

Anksčiau, kai dar nebuvo technikos, žemę dirbdavo arkliais, kuriuos prižiūrėdavo geriau nei

kitus gyvulius. Kritus arkliui, buvo didelis nuostolis, nelikdavo kuo dirbti sklypą, pasiruošti pašarų žiemai. Jiems ir pašaras buvo geresnis, dar duodavo avižų. Jei ganydavo ar rišdavo, tai pirma arklius, o jau paskui karves. Šieną taupydavo arkliams, o karves šerdavo šiaudais, tad dažną pavasarį jos būdavo taip nusilpusios, jog tekda-vo kelti ir rišti virvėmis, kad pastovėtų.

Dauguma kaimo žmonių laikydavo motinines kiaules. Paršiukus parduoti veždavo į Ukmergės turgų. Taip pat augindavo ir parduodavo bekonus. Kai kurie kaimiečiai dar augino avis. Tiek dėl mėsos, tiek dėl vilnos. Laikydavo daug paukščių – vištų, ančių, žąsų, kalakutų. Vaikams tekdavo saugoti ir ganyti žąsiukus.

Vėliau, susikūrus kolūkiams, atsiradus technikai, kaime beliko vos vienas kitas arklys, pasikeitė požiūris, tapo nebemadinga žemė dirbti arkliais, juk traktoriai buvo galima suarti ir daugiau, ir greičiau.

Pradėjus supirkinėti pieną, dėmesys arkliui pastebimai sumažėjo. Nuo tada imta geriau prižiūrėti karves, kad daugiau pieno duotų, jas ir šerdavo geriau. Avių irgi beveik atsisakyta, bet ir toliau buvo laikomos kiaulės, paukščiai.

Namai dažniausiai buvo apstatyti namų darbo baldais. Lovos buvo paprastos, medinės, su šiaudiniais čiužiniais. Patalynė – namie austa, drobinė, bet gražiai išsiuvinėta. Perkelinė, švelnesnė, atsirado vėliau. Rankšluosčiai taip pat namuose austi, lininiai. Beveik kiekviena šeiminingė mokėjo austi, siuvinėti, megzti, siūlus verpti, kai kurios – ir siūti. Vakaraus dažniausiai sueidavo visi į kurią nors vieną sodybą, kur moterys verpdavo, ausdavo, vyrai kortomis lošdavo, o vaikų darbas būdavo plunksnas plėšyti. Dukroms reikėjo kraičio – antklodžių, pagalvių. Kuo didesnis kalnas pagalvių lovoje, tuo geresnė šeiminingė.

Moterys ir merginos rungtyniaudavo, kuri prisiūs daugiau paklodžių, lovatiesių, staltiesių, rankšluosčių. Kuri gražiau išsiuvinės, kuri didesnį ir gražesnį kraitį susikraus.

Namuose vietoje grindų dažniausiai buvo plūktinė asla, kurią pabarstydavo smėliu ir sukarpytais žolynais, kad kvepėtų. Nes beveik kiekvienoje gryčioje stovėdavo pečius, kur kepdavo duoną, pyragus, kartais ir ant „plytos“ gamintas valgis būdavo įstumiamas pečiun, kad neatauštų.

Ant pečiaus miegodavo vaikai ir seneliai, o papečky žiemą dažnai laikydavo vištas, kad nesusaltų. Jau vėliau visose gryčiose buvo sudėtos grindys, iš pradžių nedažytos, bet, kadangi greitai išsipurvindavo ir reikdavo labai šveisti, kad būtų baltos, tai buvo pradėtos dažyti. Kai kur iki pusės virtuvės grindis išbetonuodavo.

Skalbinius paprastai velėdavo ir skalbdavo šarmu, balindavo lauke ištiestus prie vandens. Būdavo skalbimui skirtos dienos. O kad nesiveistų gyviai, rūbus kaitindavo pirtyje.

Namus apšviesdavo žibalinėmis lempomis, ruošai tvartuose naudodavo „liktarnas“, kartais kambary ar pirtį pasidarydavo „smaliokus“. Buroko vidus būdavo išgremžiamas, į vidų įstatomas vata apvyniotas plonas pagaliukas, pamirkytas riebaluose, o duobutė užpildoma lydytais taukais. Toks improvizuotas „burokinis“ žibintas degdavo pakanamai ilgai, nedaug rūko, ir jį galima buvo pastatyti kur nori, nes negriuvo. Vėliau, kolūkių laikais, buvo įvesta elektra, ir šitos priemonės pamažu išnyko.

Beveik prie kiekvienos gryčios buvo darželis, dažniausiai aptvertas, kad vištos neiškapstytų. Gėles augino įvairias, dažniausiai

davo apsodinti liepomis, drebulėmis, eglėmis, beržais.

Rengdavosi žmonės namų darbo drabužiais. Moterys vilkėdavo namie austos medžiagos sijonais, ilgaus, iki žemės; apatiniai drabužiai drobiniai, taip pat namų darbo, kelnaičių nedėvėjo. Vyrai vilkėdavo namų darbo milo sermėgomis, drobinėmis kelnėmis. Vaikai buvo rengiami taip pat kaip suaugę. Tiek berniukams, tiek mergaitėms buvo siuvami ilgi baltinukai, „suknytės“, ir visi su jomis lakstydavo, kelnaičių nemūvėdavo. Tik didesniems berniukams jau siūdavo kelnės, jie nebevilkdavo „suknyčių“. Sau leisti dėvėti kokį pirktą drabužėlį galėjo tik turtingesni. Dažniau moterys – skarutę ar šilkines kojines.

Valgį visuomet gamino šeiminingė. Jei tuose pačiuose namuose būdavo anyta su marčia, tai paprastai atsirasdavo dvi šeimos, nes anyta nepakėsdavo, kad jaunamartė sukinėtųsi jos teritorijoje. Kiekviena šeima gyvendavo savo gale ir maistą gamindavo atskirai. O jei anyta su marčia gerai sutardavo, tai pavaišindavo vieni kitus. Motina dukroms paprastai nepatikėdavo maisto gaminimo, joms dažniausiai tekdavo kiti darbai: karves melžti, austi, siūti, verpti. Kai kurie namie laikydavo ir mergas – samdines. Jos atlikdavo ūkio ir šiaip pagalbinius darbus.

Buvusiems kaimo gyventojams atminti S. Leikaus sodybos kieme pastatytas kryžius.

– jurginus, kardelius, vilkdagius, pinavijas, bijūnus, tulpes, šiek tiek vasarinių nasturtų, rezetų, mėtų. Kiekviename darželyje puikuodavosi rūtos. Tik jau kolūkių laikais buvo pradėta sodinti rožės, begonijas, lelijas ir kitokias gėles. Darželiai, kiemai buvo labai prižiūrėti, ravimi.

Paprastai buvo sodinami dideli sodai, daug vaismedžių – obelių, kriaušių, vyšnių, slyvų, nemažai uogakrūmių – serbentų, agrastų. Kai kurie žmonės sodindavo ne tik vaismedžius, bet ir kitokius medžius. Savo sodybų ribas mėg-

Beveik kiekvienoje gryčioje buvo pečius ir malkomis kūrenama krosnis, ant kurios gamindavo valgį. Šeiminingė keldavosi labai anksti, pakraudavo ir užkurdavo pečių, jį iškūrenus imdavo ruošti valgį, prikeldavo samdinius eiti ruošos, o tada keldavo šeimyną pusryčių. Pusryčiams paprastai kepdavo blynus – bulvinius ar miltinius, prie jų gamindavo padažą. Jis būdavo iš raugintų kopūstų, bulvių, trintų su spirgučiais, arba kiaušinių. Vaikams kartais duodavo uogienės.

(Nukelta į 9 psl.)

Avižienių kaimo istorija

(Atkelta iš 8 psl.)

Kol ruošdavo padažą, maistą laikydavo pečiuje, kad neatauštų. Taip pat – ir likusį po valgio. Pietums visada virdavo sriubą, jei turėdavo liesos mėsos, tai su ja, jei tokios nebuvo, tai įdėdavo gabalą lašinių ir bulvių košės. Dažniausia buvo burokėlių arba raugintų kopūstų sriuba. Vakarienei neretai virė košės: kruopų, žirnių, bulvių, dar valgėdavo bulves su rūgpieniu, pienišką sriubą, dažniausiai „razavų miltų“.

Per didžiąsias šventes spausdavo sūrį, mušdavo sviestą, pagaudavo žuvies arba pjaudavo vištą. Jei buvo galimybė, išsikepdavo pyrago. Vėliau, jau kolūkių laikais, maistas pasidarė įvairesnis, daugiau pradėta pirkti parduotuvėje.

Dirbant ūkio darbus kaimynas kaimynui stengdavosi pagelbėti. Ypač per kūlimą, mėšlavėžį, bulviakasi. Žmonės buvo draugiški, nepikti, nepavydūs. Labai retai tarp kaimynų kildavo barniai, ki virčiai. Vaikai tarpusavy taip pat labai draugaudavo.

Šventą dieną niekada nedirbdavo, visi eidavo į Žemaitkiemio bažnyčią. Žmonės buvo labai tikintys, dievobaimingi.

Dirbdami laukuose mėgdavo dainuoti, pokštauti. Dažnai vakarais susirinkdavo kur klojime, vyresnieji sėdėdavo, šnekučiuodavosi, jaunimas šokdavo, vaikai žaisdavo. Kartais vykdavo vaidinimai. Jie buvo ypač populiarūs, žiūrovų niekada nestigdavo. Taip pat visi labai mėgo gegužines, vakarus. Kiekvienas kaimas turėjo

Įamžintas kaime gyvenusių Didžiosios Kovos apygardos partizanų atminimas.

savus muzikantus, kurie grodavo jose. Per „majavas“ visi susirinkdavo pasimelsti, pasilinksmini. „Majavos“ vykdavo gegužės mėnesį. Turbūt todėl taip ir vadinosi.

Šeimose švėsdavo varduves, krikštynas, vestuves. Gimtadienių švęsti nebuvo mados. Į vestuves kviesdavo visą giminę, taip pat ir visus kaimynus. Jos būdavo linksmos, triukšmingos, kartais trukdavo tris ar keturias dienas. Kartu būdavo ne tik per linksmas šventes. Taip pat ir bėdai atsitikus sueidavo visas kaimas, giminė. Į paskutinę poilsio vietą lydėdavo taip pat visi. Vieni kitiems padėdavo, pagelbėdavo kuo tik galėjo.

Susikūrus J. Žemaitės kolūkiui, visi Avižienių kaimo žmonės dirbo jame. Kolūkio centras buvo ne per toliausiai. Dauguma kaimiečių dirbo laukuose, vienas kitas – fermose. Kai kurie išsikėlė

į gyvenvietę. Kaimas po truputį ėmė tuštėti. Žmonės senė, vaikai užaugo, išvažinėjo mokyti į didelius miestus ir dažnai ten pasilikdavo.

Dabar, galima sakyti, Avižienių jau beveik nebėra. Likę kaimo namai tušti, kai kurie nugriauti. Gyvenama tik dviejuose namuose. Iš viso yra trys gyventojai. Aplinkiniai vienkiemiai taip pat tušti, belikę vos keli žmonės. Ir jau nebeįsivaizduojama, kad kaimas kada nors atsigaivys.

1999 metų spalio 31 dieną kaimo gyventojas Stasio Leikaus ir jo sūnaus Alvydo rūpesčiu buvo surengtas avižieniškių susitikimas. Ta proga už surinktus pinigus buvo pastatytas kryžius. Jis stovi kaimo ulyčios gale, S. Leikaus sodybos kieme. Šventas mišias aukėjo, kryžių pašventino tuometinis Žemaitkiemio klebonas kunigas Petras Purlys. Atvažiavo apie 10 buvusių Avižienių gyventojų. Tuo metu čia gyveno aštuoni žmonės.

2001 m. netoli Avižienių kaimo, buvusio Birželių vienkiemio vietoje, pastatytas ažuolinis kryžius čia gyvenusiems Didžiosios Kovos apygardos partizanams – broliams Broniui, Kaziui, Juozui ir seseriai Vandai Morkūnams, žuvusiems už Lietuvos laisvę, atminti. Ant kryžiaus esančioje atminimo lentoje įamžintos ir kitų Žemaitkiemio žuvusių partizanų pavardės. Kryžius pastatytas monsinoro Alfonso Svarinsko ir Laisvės kovų dalyvio Povilo Jočiūno lėšomis.

Redakcijos archyvo ir Žemaitkiemio seniūnijos nuotraukos
UŽ Nr. 0018970

Už neeksploatuojamų automobilių laikymą – baudos

Balandžio 22-ąją Seimas pritarė Administracinių nusižengimų kodekso pataisoms, reglamentuodamas ne tik neeksploatuojamų, bet ir negalimų eksploatuoti transporto priemonių laikymą bendrojo naudojimo vietose.

Projekto iniciatoriai siekė, kad šiuo įstatymu būtų priimtas labai svarbus sprendimas, kuris padėtų atlaisvinti kiemus, nes, kaip rodo tyrimai, kiemuose kartais būna net iki 20 proc. automobilių, kurie yra nenaudojami arba negalimi naudoti.

Priimtos pataisos įtvirtina, jog bendro naudojimo vietose nebūtų laikomos neeksploatuojamos ar negalimos eksploatuoti transporto priemonės. Neeksploatuojama transporto priemonė būtų laikoma ta, kuri dėl akivaizdžių trūkumų ar išorinių požymių nenaudojama ar negali būti naudojama pagal tikslią paskirtį. Negalima eksploatuoti būtų laikoma transporto priemonė, kuriai ilgiau kaip 3 mėnesius yra sustabdytas ar panaikintas leidimas dalyvauti viešajame eisme, arba ilgiau kaip 3 mėnesius neįregistruota, ar ilgiau kaip 3 mėnesius išregistruota transporto priemonė.

Kodekse įtvirtinta, kad neeksploatuojamos ar negalimos eksploatuoti transporto priemonės laikymas bendrojo naudojimo vietose užtraukia įspėjimą transporto priemonių savininkams (valdytojams).

Už pakartotinį nusižengimą

bus skiriama bauda nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų. Už pakartotinį nusižengimą galės būti skiriamas ir transporto priemonės konfiskavimas.

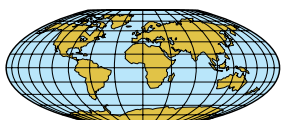
Šiuo metu galiojantis Administracinių nusižengimų kodeksas numato, kad asmenį galima traukti atsakomybėn už nusižengimą tik po savivaldybės, policijos ar kitos suinteresuotos institucijos pareigūno rašytinio perspėjimo. Teikiamu projektu siūloma atsakyti rašytinio perspėjimo, keičiant jį į administracinę nuobaudą – įspėjimą. Taip būtų siūloma nustatyti terminą neeksploatuojamos transporto priemonės pašalinimui.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme įtvirtinta, kad transporto priemonės savininkas (valdytojas) privalo užtikrinti, kad bendrojo naudojimo vietose nebūtų laikoma neeksploatuojama transporto priemonė (transporto priemonė, kuri dėl akivaizdžių trūkumų ar išorinių požymių nenaudojama ar negali būti naudojama pagal tikslią paskirtį) arba negalima eksploatuoti transporto priemonė (transporto priemonė, kuriai šio įstatymo nustatytais pagrindais ilgiau kaip tris mėnesius yra sustabdytas ar panaikintas leidimas dalyvauti viešajame eisme, arba ilgiau kaip tris mėnesius neįregistruota ar ilgiau kaip tris mėnesius išregistruota transporto priemonė).

Naujos teisės aktų nuostatos įsigalios 2022 m. sausio 1 dieną.

„G. Ž.“ inform.

PASAULIS IR MŪS

☉ **PARLAMENTARAI** palankiai įvertino kelių valstiečių siūlymą motyvuoti darbuotojus skiepyti suteikiant papildomą laisvą dieną – vadinamąjį skiepadienį. Pagal projektą, darbdavys, darbuotojo prašymu, per tris paras po skiepo nuo užkrečiamosios pandemijos sukėlusios ligos, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija ar karantinas, privalėtų suteikti vieną laisvą dieną, sumokėdamas darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį. „Skiepadienis“ priklausytų ir tiems, kurie nepajustų jokio šalutinio vakcinos poveikio. Specialių dokumentų dėl laisvadienio pateikti nereikėtų, jis būtų suteikiamas panašiai kaip dabar tėvadieniai. Ši projektą dėl laisvadienio toliau svarstys Seimo komitetai, išvadą dėl jo turės pateikti Vyriausybė.

☉ **SVEIKATOS** apsaugos ministerija paskelbė pradedanti skiepyti „Johnson & Johnson“ vienos injekcijos vakcina. 4,8 tūkst. jos dozių bus skirta senjorams, pacientams ligoninėse ir į užsienį išvykstantiems diplomatams. Vakcinos naudojimas buvo uždelstas gamintojo prašymu, aiškinantis ryšį tarp vakcinos ir kraujo krešulių. Europos vaistų agentūra antradienio vakarą pranešė, kad nei prasti kraujo krešuliai turėtų būti įvardyti kaip labai retas šios vakcinos šalutinis poveikis, tačiau pabrėžė, kad šių skiepijimų nauda vis tiek viršija riziką.

☉ **JAU DAUGIAU** nei metus tęsiantis pandemijai lietuviai nesijaučia pilnai prisitaikę prie naujos realybės – net 45 proc. lietuvių per antrąjį karantiną pajautė suprastėjusią psichologinę savijautą, fizine sveikata skundėsi 27 proc. gyventojų. Šiuos duomenis atskleidė balandį sveikatos mėnesiu paskelbusio mažmeninės prekybos tinklo „Rimi“ užsakymu atlikta šalies gyventojų apklausa. Emocinė sveikata visose amžiaus grupėse suprastėjo panašiai, bet kiek labiau pažėdžiama buvo jauni – 18–34 metų – žmonės, nepriklausomai nuo jų uždirbamų pajamų. Be to, antrojo karantino metu gerokai išaugo ir patiriama įtampa. Pastebima,

kad šiuo laikotarpiu net pusė apklaustųjų teigė prastai išsimiegantys, o 69 proc. žmonių patyrė daugiau streso. Įdomu tai, kad tiek prastesnę bendrą psichologinę sveikatą, tiek didesnę streso lygį labiau patyrė moterys – tik penktadalis jų nurodė neįsivaizduojamos streso ir įtampos.

☉ **NACIONALINIS** visuomenės sveikatos centras pranešė, kad Anykščiuose nustatyti per 40 koronaviruso atvejų, turinčių E848K mutaciją. Naująją koronaviruso atmainą užsikrėtė ir 8 nuo COVID-19 jau pilnai paskiepyti asmenys. Santaros klinikų Biobanko vadovas, vyresnysis medicinos biologas Danielius Naumovas informavo, jog minėtoji atmaina yra panaši į iš Brazilijos ir Pietų Afrikos Respublikos kilusias atmainas bei pasižymi didesniu atsparumu vakcinoms. Anot mokslininko, žmogaus organizme susiformavę antikūnai „silpniau neutralizuoja virusą su šita mutacija“, todėl įmanoma šia atmaina tiek užsikrėsti pakartotinai, tiek susirgti pasiskiepijus. D. Naumovo teigimu, iki šiol kodinio pavadinimo neturėjusi atmaina dabar bus vadinama B.1.620. Naujoji koronaviruso atmaina aptikta dar aštuoniose šalies savivaldybėse, manoma, kad ji išplito iš vieno šaltinio.

☉ **STATISTIKOS** departamento duomenimis, vairuotojų pažymėjimą turi kas antras Lietuvos gyventojas, tad vairavimo kultūra ir etiketas yra itin svarbūs aspektai visiems eismo dalyviams. Draudimo bendrovės „If“ užsakymu atlikto tyrimo metu paaiškėjo, kad patyrę nemalonį ar erzinančią situaciją kelyje daugiau nei pusė respondentų viršija leistiną greitį, mosuoja rankomis, šaukia ant kitų vairuotojų ar ima kitaip neapdairiai elgtis kelyje. Dažniausiai taip elgiasi 18–24, 25–34 ir 35–44 metų grupių atstovai. Nemaloniųse situacijose atsidūrę vyresni vairuotojai elgiasi priešingai – važiuoja lėčiau nei įprastai, o daugiau nei pusė į erzinančias situacijas apskritai nereaguoja. Apklausos metu paaiškėjo, kad, nepriklausomai nuo amžiaus, dvi labiausiai vairuotojus erzinančios situacijos kelyje yra, kai priekyje važiuojanti transporto priemonė staigiai stabdo arba kiti vairuotojai naudojami mobiliuoju telefonu – jas įvardijo net 56 proc. respondentų. Trečią vietą užima situacijos, kai vairuotojai neleidžia persirikiuoti į gretimą eismo juostą – tokį nepasitenkinimą išreiškė 51 proc. apklaustųjų.

☉ **GEDIMINO** štabo batalione Vilniuje Lietuvos kariuomenei buvo perduoti vienkartiniai prieštankiniai granatsvaiddžiai „M72 LAW“. Juos Lietuvai dovanojo Jungtinės Amerikos Valstijos. Dovanos vertė – 10 mln. dolerių. Anot Krašto apsaugos ministerijos, ši ginkluotė reikšmingai sustiprins Lietuvos kariuomenės pajėgumus ir kovinę galią. Granatsvaiddžiai bus paskirstyti Krašto apsaugos savanorių pajėgų rinktinėms, naujaisiais ginklais aprūpinti visi pėstininkų skyriai. Granatsvaiddžiai „M72 LAW“ skirti naikinti prieš pajėgų šarvuotą kovos techniką, lauko inžinerinius įtvirtinimus. Vienas ginklas sveria iki 5 kilogramų, jį nešti, paruošti šaudyti bei iš įvairių pozicijų atlikti šūvių gali vienas karys.

☉ **PASAULYJE** naujų COVID-19 atvejų skaičius toliau auga ir per praeitą savaitę buvo nustatyti 5,2 mln. naujų atvejų. Tai – naujas savaitės atvejų rekordas. Didžiausias šio prieaugio „kaltininkas“ yra Indija, kurioje pastarosiomis dienomis kasdien yra nustatoma po 250 000 naujų COVID-19 atvejų. Kitos spartesnį augimą rodančios pasaulio šalys yra Malaizija (+45 proc. augimas), Pietų Afrika (+35 proc.), Argentina (+29 proc.), Iranas (+29 proc.) ir pan. Praeitą savaitę buvo pasiekta 3 000 000 mirčių nuo COVID-19 riba.

☉ **SENTENCIJA.** „Mes daliname patarimus kibrai, o vartojame juos lašais“ (V. Oldžeras).

☉ **ANEKDOTAS I.** Grįžta vyras iš žvejybos tuščiomis, nedrąsiai stovi prie slenksčio ir klausia:

– Katinas namie?
Žmona atsako:
– Eik drąsiai, aš jam kilkių nupirkau!

☉ **ANEKDOTAS II.** Neseniai įgyvendinau tai, apie ką seniai svajočiau. Kai man paskambino po pokalbio dėl priėmimo į darbą, aš atsakiau jų stiliumi:

– Ačiū už jūsų susidomėjimą, bet apgailestaudamas turiu pranešti, kad jūs neperėjote konkurso ir teigiamas sprendimas priimtas kito pretendento naudai.

– Kokio pretendento? – visiškai sutriko skambinusi mergina.
– Pretendento mano darbdavio pareigoms užimti.